

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Varkenshouderij Mts. Van Rooij, gemeente Nederweert

**Toetsingsadvies over het milieueffectrapport en
de aanvulling daarop**

28 oktober 2009 / rapportnummer 2024-46

1. OORDEEL OVER HET MER

Maatschap A.H.M., H.W.J. en R.H.H.F.M. van Rooij is voornemens haar bedrijf aan de Eindhovensebaan 15 te Nederweert uit te breiden. Op het huidige bedrijf worden 2.250 vleesvarkens gehouden. In de nieuwe situatie worden drie nieuwe stallen gerealiseerd voor het houden van 6.720 vleesvarkens en de bestaande stallen worden geheel afgebroken.

Bij het bevoegd gezag, het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Nederweert wordt hiervoor een vergunning in het kader van de Wet milieubeheer (Wm) aangevraagd. Voor de besluitvorming over de aanvraag van deze vergunning wordt de procedure van milieueffectrapportage (m.e.r.) doorlopen.

De Commissie miste in het MER informatie die essentieel was voor de besluitvorming. Naar de mening van de Commissie behoefde het MER een aanvulling ten aanzien van de uitwerking van:

- de referentiesituatie;
- de invoergegevens;
- de geurbelasting in overbelaste situaties en
- de ammoniakemissie- en -depositieberekeningen.

Bovendien constateerde de Commissie dat de huisvesting van de varkens niet voldeed aan de eisen van het Varkensbesluit.

Bovenstaande punten zijn vervat in een memo dat op 2 september 2009 is toegezonden aan het bevoegd gezag. De initiatiefnemer heeft op basis van deze memo een aanvulling ingediend bij het bevoegd gezag. De aanvulling is op 2 oktober 2009 met een verzoek om advies aan de Commissie aangeboden. Deze aanvulling heeft de Commissie bij haar beoordeling betrokken. Zij is van oordeel dat in het MER en de aanvulling daarop **alle essentiële informatie aanwezig is voor de besluitvorming over de Wm-vergunning**.

Het MER met de aanvulling geeft informatie over de belangrijkste milieuparameters voor dit initiatief: geur, ammoniak en fijn stof. Voor deze en andere milieuaspecten zijn de effecten van de referentiesituatie, het voorkeursalternatief (vka) en het meest milieuvriendelijk alternatief (mma) in kaart gebracht en is een vergelijking gepresenteerd. Daarmee is in het MER en de aanvulling daarop goede en bruikbare informatie beschikbaar om het milieubelang een volwaardige plaats te geven in de besluitvorming over de Wm-vergunning.

In hoofdstuk 2 licht de Commissie haar oordeel toe.

2. TOELICHTING OP HET OORDEEL

Uitwerking referentiesituatie

Het MER

De Commissie constateerde dat de verleende Wm-vergunning voor het houden van 70 gaste en dragende zeugen, 2.250 vleesvarkens en 480 gespeende biggen beschouwd is als zijnde de referentiesituatie. Volgens de aangeleverde informatie van de gemeente Nederweert bleek dat de verleende vergunning daadwerkelijk in werking is getreden en tevens dat de benodigde bouwvergunning voorhanden zijn. Echter in de huidige (feitelijke) situatie worden alléén 2.250 vleesvarkens permanent gehouden. In dat licht was de Commis-

sie van mening dat voor de bepaling van de referentiesituatie diende te worden uitgegaan van de nu bestaande feitelijke situatie. Daar de inrichting voor meer dan 2.000 vleesvarkens plaats biedt, is de IPPC-richtlijn bovendien van toepassing. De referentiesituatie diende derhalve te bestaan uit de feitelijke situatie waarbij 'best beschikbare technieken' (BBT) zijn toegepast overeenkomstig de IPPC-richtlijn. De Commissie adviseerde om een referentiesituatie te beschrijven overeenkomstig de feitelijke situatie en waarbij tevens wordt voldaan aan de IPPC-richtlijn. De milieuaspecten van alle alternatieven dienen te worden vergeleken met de vermelde referentiesituatie.

Aanvulling op het MER

In de aanvulling is de feitelijke situatie waarbij tevens wordt voldaan aan de IPPC-richtlijn als referentiesituatie beschreven. In de vergelijking met de andere alternatieven is niet consequent vergeleken met bovenvermelde referentiesituatie. Desondanks is uit de aangeleverde informatie uit de aanvulling op het MER eenvoudig vast te stellen wat de milieueffecten zijn ten opzichte van de referentiesituatie.

- De Commissie concludeert dat de referentiesituatie in het MER en de aanvulling voldoende inzicht geven over de relevante milieuaspecten.

Invoergegevens

Het MER

In het MER was in § 7.1 aangegeven dat de hoogte van het emissiepunt bij het voorkeursalternatief (vka) 8,5 meter bedroeg. Echter in de berekeningen van de milieuaspecten ammoniak en geur was in de bijlagen 8 en 9 bij het vka gerekend met een emissiehoogte van 6,3 meter. Uit de bijgeleverde tekeningen was niet te achterhalen wat de werkelijke hoogte van de emissiepunten was. Daardoor was het voor de Commissie niet mogelijk de milieugevolgen te beoordelen. Bovendien was in alle varianten gerekend met dezelfde x- en y-coördinaten van de emissiepunten. In het meest milieuvriendelijk alternatief (mma) zijn de luchtwassers aan de zijkant van de stal gesitueerd en bij alle overige alternatieven zijn de luchtwassers achter de stal geplaatst. Door de verschillen in de opstelling van de luchtwassers kunnen de x- en y-coördinaten van de emissiepunten van de betreffende luchtwassers niet in alle alternatieven identiek zijn. Verder was bij het mma in alle verspreidingsmodellen gerekend met een uittreedsnelheid van 1 m/s. Deze 1 m/s. is correct als het gaat om de berekening voor de geurbelasting ('V-Stacks vergunning'). Voor alle andere verspreidingsmodellen diende bij een horizontale uitstroming van de ventilatielucht te worden gerekend met 0,4 m/s. De Commissie adviseerde om in een aanvulling op het MER, de correcte invoergegevens te gebruiken ten behoeve van de verspreidingsberekeningen voor ammoniak, geur en fijn stof.

Aanvulling op het MER

In de aanvulling zijn alle invoergegevens op correcte wijze aangepast. De milieueffecten gebaseerd op de uitkomsten van de nieuwe invoergegevens in de aanvulling wijken niet of nauwelijks af van de reeds vermelde milieueffecten beschreven in het MER.

- De Commissie concludeert dat in het MER en de aanvulling voldoende inzicht geven over de milieuaspecten ammoniak, geur en fijn stof.

Geurbelasting in overbelaste situaties

Het MER

In het MER was het artikel 3.4 Wet geurhinder en veehouderij op een niet correcte wijze toegepast. De betreffende wettekst luidt: “*De toename van de geurbelasting ten gevolge van die wijziging mag niet meer bedragen dan de helft van de vermindering van de geurbelasting die het gevolg zou zijn van de toegepaste geurbelastingreducerende maatregel bij het eerder vergunde veebestand*”. Voor de geurgevoelige objecten waarop de geurbelasting hoger is dan de geldende norm dient de ‘50%-regel’ te worden toegepast. Hiervoor dient in de uitgangssituatie de geurbelasting volgens de vigerende vergunning op de geurgevoelige objecten te worden bepaald. Daarna dient de geurbelasting te worden berekend met reducerende maatregelen middels ‘V-Stacks vergunning’. De toepassing van de ‘50%-regel’ houdt in dat de vergunde geurbelasting plus de geurbelasting met maatregelen gedeeld door 2, de nieuw maximale geurbelasting mag zijn op de overbelaste geurgevoelige objecten en vervolgens kan worden benut voor het uitbreiden van dieren. In paragraaf 3.2.3 van de Handreiking bij de Wet geurhinder en veehouderij, wordt op de pagina’s 19 en 20 onder punt Ad. b) uitgelegd wat de maatregelen kunnen zijn die gelden voor toepassing van de ‘50%-regel’. In het MER is de ‘50%-regel’ niet gebruikt volgens bovenstaande opzet. In de uitgangssituatie is bij de bestaande vergunning de luchtwater van het voorkeursalternatief (vka) als geurbelastingreducerende maatregel genomen. Echter door het verplaatsen van dieren binnen de inrichting in de nieuwe situatie diende duidelijk in beeld te worden gebracht wat de uitgangspunten waren die golden voor de toegepaste maatregelen. Hierbij hoorde de gewijzigde opzet binnen de inrichting. In de berekening mocht niet met meer dieren worden gerekend dan het aantal vergunde dieren. Als gevolg van de in het MER gehanteerde uitgangssituatie was door de Commissie niet te vast te stellen wat de toelaatbare geurbelasting mocht zijn op de overbelaste geurgevoelige objecten.

Aanvulling op het MER

Door wijzigingen in de aanvulling op de gemeentelijke geurverordening van 23 juni 2009 is geen sprake meer van overbelaste situaties op de woning aan de Eindhovensebaan 17. Deze aanvulling houdt in dat voor woningen binnen het bouwblok van een intensief veehouderijbedrijf, ongeacht het gebruik, dezelfde regels gelden als voor bedrijfswoningen bij een veehouderij, die een lager beschermingsniveau hebben. Hiervoor geldt namelijk een minimale vaste afstand. De Gemeente Nederweert is in een recente uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State met deze aangevochten benaderingswijze in het gelijk gesteld.¹ Daarmee wordt de bedrijfswoning gelegen aan de Eindhovensebaan 17 niet meer beschouwd als een geurgevoelig object waarop de geurbelasting moet worden berekend. Door deze wijziging zijn er geen overbelaste geurgevoelige objecten in de omgeving als gevolg van het voornemen.

Ammoniakemissie- en -depositieberekeningen

Het MER

Uit § 5.1 in het MER en bijgevoegde plattegrondtekening volgde dat 4.680 vleesvarkens in hokken van 18 dieren per hok gehuisvest werden. In de toelichtende berekening bleek dat deze varkens over netto leefoppervlak van 0,809 m² per varken beschikken. Weliswaar was bij die berekening op correc-

¹ Uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State 200806627/1/H1. van 8 juli 2009.

te wijze de oppervlakte van een voerbak in mindering gebracht op het totale voor het varken beschikbare hokoppervlak, echter bij een aantal van 18 dieren per hok is één voerbak te weinig. Wanneer twee voerbakken geplaatst werden bedroeg de netto leefoppervlakte per varken exact 0,8 m². Dit had tot gevolg dat bij de ammoniakemissieberekeningen was uitgegaan van de onjuiste emissiefactor van 0,53 kg NH₃ in plaats van de factor van 0,38 kg NH₃ behorende bij een huisvestingsstelsel met een voor het varken beschikbare netto hokoppervlak van maximaal 0,8 m² per vleesvarken. Door het toepassen van een verkeerde emissiefactor was het onduidelijk wat de verzurende en vermestende werking is op de kwetsbare natuur in de omgeving. De Commissie adviseerde om in een aanvulling bij de ammoniakemissie- en depositieberekeningen uit te gaan van de ammoniakemissiefactor volgens de Rav-code D 3.2.15.1.1 en de milieueffecten als gevolg daarvan in beeld te brengen.

Aanvulling op het MER

In de aanvulling op het MER zijn de stallen aangepast. Doordat de hokken 10 cm dieper zijn gemaakt, beschikken alle vleesvarkens over een netto leefoppervlakte per dier dat groter is dan 0,8 m². Dit heeft tot gevolg dat de vermelde emissiefactor van 0,53 kg NH₃ in het MER nu wel van toepassing is. Door deze hokvergroting zijn de ammoniakemissie en -imissie vermeld in het MER correct weergegeven.

- De Commissie concludeert dat in het MER en de aanvulling als gevolg van de aanpassing van de leefruimte van de varkens voldoende inzicht geven over het milieuaspect ammoniak.

Overige opmerking:

Ziekenboek en het Varkensbesluit

Het MER

Het Varkensbesluit verplicht tot aanwezigheid van ruimten waar varkens bij ziekten apart kunnen worden gehuisvest en individueel kunnen worden behandeld. Uit het MER bleek dat niet aan de eisen uit het Varkensbesluit op dit punt werd voldaan. Eveneens was onduidelijk welke consequenties er waren qua milieugevolgen als er wel aan de eisen werd voldaan. Ondanks dat dit aandachtspunt geen essentiële informatie betrof, adviseerde de Commissie om in een aanvulling het voornemen zodanig aan te passen zodat voldaan werd aan eisen van het Varkensbesluit.

Aanvulling op het MER

Uit de tekening van de aanvulling blijkt dat de stallen zijn aangepast. Er is een ruimte gecreëerd voor zieke dieren. Hieruit constateert de Commissie dat voldaan wordt aan de eis van het Varkensbesluit aangaande de aanwezigheid van een ziekenboek. Deze aanpassing heeft verder geen invloed op de milieueffecten.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing besluit-MER

Initiatiefnemer: Maatschap Van Rooij

Bevoegd gezag: college van burgemeester en wethouders van de gemeente Nederweert

Besluit: vergunning op grond van de Wet milieubeheer

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C14.0

Activiteit: uitbreiden van een bestaande varkenshouderij

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure: Weekblad Nederweert d.d. 22 november 2007
ter inzage legging startnotitie: 22 november 2007 tot en met 3 januari 2008
adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 22 november 2007
richtlijnenadvies uitgebracht: 7 februari 2008
richtlijnen vastgesteld: 26 februari 2008

kennisgeving MER in Weekblad Nederweert van 9 juli 2009
ter inzage legging MER: 9 juli tot en met 20 augustus 2009
aanvraag toetsingsadvies bij de Commissie m.e.r.: 9 juli 2009
Aanvulling MER: 2 oktober 2009
toetsingsadvies over het MER en de aanvulling daarop: 28 oktober 2009

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

ing. H.J.M. Hendriks (tevens secretaris)
ir. N.G. Ketting (voorzitter)
ing. M. Pijnenburg

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in de besluitvorming. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.10 van de Wet milieubeheer en de vastgestelde richtlijnen voor het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake, als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, alvorens het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies dus op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang. Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

De Commissie heeft geen zienswijzen of adviezen via bevoegd gezag ontvangen.

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Varkenshouderij Mts. Van Rooij, gemeente Nederweert en de aanvulling daarop

Maatschap A.H.M, H.W.J. en R.H.H.F.M. van Rooij is voornemens haar bedrijf te Nederweert uit te breiden. In de nieuwe situatie worden drie nieuwe stallen gerealiseerd voor het houden van 6.720 vleesvarkens en de bestaande stallen worden geheel afgebroken. Bij het bevoegd gezag wordt hiervoor een vergunning in het kader van de Wet milieubeheer (Wm) aangevraagd. Voor de besluitvorming over de aanvraag van deze vergunning wordt de procedure van milieueffectrapportage (m.e.r.) doorlopen.

ISBN: 978-90-421-2850-7

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

w www.commissiemer.nl

